

După 435 de zile de detenție ilegală, Adrian Glijin a fost vizitat pentru prima dată

ADRIAN GLIJIN

#ARĂTAȚI-L VIU

#SHOW HIM ALIVE

#ПОКАЖИТЕ ЕГО ЖИВЫМ

Adrian Glijin a fost răpit la 7 octombrie 2020 de către reprezentanți ai "mgb-ului" din regiunea transnistreană. Într-un briefing de presă din 07.12.2020, Ministrul de Interne al Republicii Moldova a declarat că răpirile din octombrie 2020 (inclusiv a lui Adrian Glijin) *sunt o consecință a condamnării de către autoritățile Republicii Moldova, a unui fost milițian din regiunea transnistreană, pentru fapte de răpire și tortură.* [\[1\]](#)

Pentru că rudele lui Adrian nu erau informate despre situația "procesuală" și medicală a acestuia, la 28.10.2021, a fost inițiată Campania "Arătați-l viu". Campania a avut scopul să determine autoritățile constituționale ale Republicii Moldova, cele ale Federației Ruse, precum și actorii implicați în formatul de negocieri "5+2" să se implice eficient în asigurarea drepturilor lui Adrian și eliberarea acestuia din

detenția ilegală. Obiectivul imediat al Campaniei a fost de a obține imagini și declarații ale lui Adrian Glijin, care ar proba că acesta este în viață, dar și informații actuale despre starea medicală^[2].

La 05.11.2021, Biroul Politici de Reintegrare a publicat o reacție în care a menționat despre imposibilitatea de a asigura respectarea efectivă a drepturilor și libertăților lui Adrian Glijin, iar administrația de facto a regiunii transnistrene refuză să ofere informații relevante.^[3]

La aceeași dată, mama lui Adrian Glijin a expediat o nouă scrisoare în adresa acestuia. Și de această dată, administrația locului de detenție (SIZO UIN-3 Tiraspol) a refuzat recepționarea scrisorii pe motiv că, "*corespondența este interzisă*".

În data de 7 decembrie 2021, mama deținutului a susținut o nouă conferință prin care reiterat solicitările anterioare cu privire la întrevvedere cu Adrian și eliberarea acestuia din detenția ilegală.^[4]

Astfel, după mai multe eforturi ale rudelor și ale Asociației Promo-LEX, la 16.12.2021, mama deținutului Adrian Glijin, a putut să aibă o întrevvedere de aproximativ 60 minute în *Izolatorul de detenție preventivă nr. 3 din orașul Tiraspol (SIZO UIN-3 Tiraspol)*. Întrevvedere nu a fost una confidențială și nu a fost posibilă obținerea informațiilor despre starea de sănătate sau învinuirile care-i sunt înaintate deținutului.

Adrian a acuzat probleme cardiace, că este deținut în condiții inumane și nu-i sunt clare perspectivele de eliberare. În lumina acestor circumstanțe noi, Asociația Promo-LEX **solicită repetat** autorităților moldovenești și celor ruse:

1. Să asigure cu prioritate accesul unui medic independent, care va aprecia starea medicală actuală și necesitățile

de tratament ale lui Adrian Glijin.

2. Să depună eforturi eficiente în eliberarea din detenția ilegală a lui Adrian Glijin.

[1] Briefing de presă susținut de Ministrul Afacerilor Interne, minutele 47:40 – 49:10, <https://www.youtube.com/watch?v=0S0hNnuHzXE>

[2] Pentru prima dată Promo LEX lansează campania on-line – Arătați-l viu, <https://promolex.md/21224-pentru-prima-data-promo-lex-lanseaza-campania-on-line-aratati-l-viu/?lang=ro>

[3] Concretizări cu privire la eforturile depuse de către BPR pe cazul lui Adrian Glijin, <https://gov.md/ro/content/concretizari-cu-privire-la-eforturile-depuse-de-catre-biroul-politici-de-reintegrare-pe?fbclid=IwAR3qqS3YGTGMwbWYKZolbhF3GaEojaRdbfz-32b3bEdN035gSXGT-qhfAs>

[4] Conferință de presă susținută de Vera Glijin, minutele 32:05 – 36:05, <https://www.facebook.com/promolex.md/videos/407230781142553>

**APEL PUBLIC Consiliul pentru
Egalitate, Oficiul Avocatului
Poporului și organizațiile**

societății civile solicită Comisiei Juridice, Numiri și Imunități să definitiveze proiectul de lege nr. 301 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudată astfel încât legea să fie funcțională și să apere victimele acestor tipuri de infracțiuni

Vineri, 17 decembrie 2021, Comisia Juridică, Numiri și Imunități a organizat o ședință de lucru pe marginea proiectului de lege nr. 301 (*varianta comasată cu proiectul nr. 277 din 20.06.2016*) pentru modificarea și completarea unor acte legislative privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudată. Versiunea proiectului discutată este cea din anul 2019, în versiunea amendamentelor depuse de trei deputați din Frațiunea Partidului Acțiune și Solidaritate, disponibilă la [documente adiționale](#) (versiunea 2019 (amendamente) a proiectului în continuare).

Reamintim că proiectul de [lege nr. 301](#) a fost aprobat în prima lectură de Parlamentul Republicii Moldova pe data de 8 decembrie 2016. Proiectul de lege reprezintă un set de amendamente legislative ale Codului Penal și Codului Contravențional, care se referă în primul rând la definirea motivelor de prejudată, revizuirea infracțiunilor de bază și

a agravantelor care vizează faptele motivate de prejudecată. În perioada 2019-2020[1], în cadrul a două consultări publice, au fost formulate mai multe amendamente pe marginea proiectului de lege de organizațiile societății civile și alte instituții publice.

Semnatarii apelului atrag atenția asupra faptului că, în urma ședinței de lucru organizată de Comisia Juridică, Numiri și Imunități, pe data de 17 decembrie 2021, nu este clar care este varianta finală a proiectului de lege care va fi supus votului în Plenul Parlamentului, acesta nefiind publicat pe pagina oficială a Parlamentului.

De asemenea, în contextul propunerilor Ministerului Justiției prezentate în cadrul acestei ședințe de lucru, CPPEDAE, Oficiul Avocatului Poporului (OAP) și organizațiile societății civile recomandă:

- 1. Păstrarea criteriilor „vârsta”, „opinii politice”, „stare de sănătate” și „origine socială” în Art. 134¹⁴ Motive de prejudecată, Cod Penal, în versiunea 2019 (amendamente) a proiectului.**

Rapoartele și analizele CPPEDAE[2] indică invocarea acestor criterii ca fiind la baza unor practici discriminatorii și a unor prejudecăți ce pot avea și forme de manifestare penale. De asemenea, rapoartele de monitorizare[3] ale Asociației Promo-LEX arată ca criteriile menționate stau la baza discursurilor de ură și instigare la discriminare identificate în perioada 2018-2021.

- 1. Excluderea alin. (2) din articolul 346 al Codului Penal, din versiunea 2019 (amendamente) a proiectului.**

Alin. (2) art. 346, Cod Penal, este formulat mult prea vag și introducerea acestuia reduce la zero esența întregului articol. Asemenea excepții nu sunt prevăzute de Recomandările de Politică Generală nr. 7 și 15 ale Comisiei Europene

împotriva Rasismului și Intoleranței (CERI) a Consiliului Europei, care setează standarde specifice adresate combaterii discursului și infracțiunilor motivate de prejudecată. Menținerea unui asemenea alineat ar putea da legitimitate oricăror acțiuni sancționabile în baza articolului 346, ceea ce ar reduce utilitatea normei respective la minim. Practic, prin includerea acestui alineat, investigarea faptelor ce cad sub incidența normei prevăzute de art. 346 va rămâne în continuare imposibilă datorită invocării unor excepții vagi care denaturează însăși esența penalizării faptelor respective.

Atragem atenția că asemenea excepții nu se regăsesc în reglementările internaționale cu privire la discursul și infracțiunile motivate de prejudecată și nici în Codurile Penale ale mai multor state care au introdus pedeapsa penală pentru infracțiuni motivate de prejudecată și discurs de ură.

1. Completarea Codului Contravențional la categoria contravențiilor ce atentează la drepturile politice, de muncă și la alte drepturi constituționale ale persoanei fizice:

Modificările propuse la Codul Contravențional se referă la agravante pentru contravențiile generale, însă nu este propusă nici o normă de bază, care să reglementeze faptele motivate de prejudecată, în special discursurile care instigă la ură, discriminare și violență.

Menționăm că tangențial modificările propuse la articolele 69 (Injuria) și 70 (Calomnia) ar putea asigura sancționarea discursului care instigă la discriminare, însă doar în limitele contravențiilor reglementate. Orice alte fapte care instigă la discriminare, cum ar fi diverse manifestări ale rasismului, xenofobiei, antisemitismului și homofobiei, care nu conțin componentele contravențiilor de injurie sau calomnie, vor rămâne nesancționabile.

Considerăm necesar să fie inclusă o normă separată la categoria contravențiilor ce atentează la drepturile politice, de muncă și la alte drepturi constituționale ale persoanei fizice, care va reglementa discursul care instigă la discriminare, având la bază motive de prejudecată, după cum urmează:

Articolul 70¹ Instigarea la discriminare

Acțiunile intenționate, răspândirea în public a mesajelor în formă scrisă, desen sau imagine, diseminarea informației sau alte forme de informare a publicului, inclusiv prin intermediul mass-media sau prin intermediul unui sistem informatic, îndreptate spre incitare la discriminare, bazate pe motive de prejudecată,

se sancționează cu amendă de la 20 la 40 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 20 la 40 de ore.

În acest sens, CPPEDAE, OAP și organizațiile societății civile reiterează importanța definitivării proiectului de lege nr. 301/2016 și acceptarea amendamentelor formulate de organizațiile societății civile, precum și a recomandărilor organizațiilor internaționale (Recomandările formulate de Comitetul ONU pentru Drepturile Omului, în cadrul ciclului II al [Evaluării Periodice Universale](#) din 2016, [Comitetul ONU pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare a femeilor](#), [Comitetul ONU pentru Eliminarea Discriminării Rasiale](#), [Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței](#) (ECRI) a Consiliului Europei etc.) care va duce la creșterea gradului de responsabilitate a actorilor implicați în utilizarea discursului de ură și va oferi posibilitatea de a combate eficient infracțiunilor motivate de prejudecată.

CPPEDAE, OAP și organizațiile societății civile îndeamnă organizațiile internaționale și partenerii de dezvoltare să atragă atenția asupra procesului de definitivare a proiectului

de lege nr. 301/2016 în conformitate cu standardele internaționale.

Astfel, semnatarii

SOLICITĂ

1. Definitivarea proiectului de lege nr. 301/2016 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată în conformitate cu recomandările indicate mai sus, și anume:
 - Păstrarea criteriilor „vârsta”, „opinii politice”, „stare de sănătate” și „origine socială” în Art. 134¹⁴ Motive de prejudecată, Cod Penal, în versiunea 2019 (amendamente) a proiectului de lege.
 - Excluderea alin. (2) din art. 346 Cod Penal (versiunea 2019 (amendamente) a proiectului de lege) și
 - Completarea Codului Contravențional cu art. 70¹.
2. Publicarea variantei finale a proiectului de lege nr. 301/2016 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată pe pagina web a Parlamentului, înainte de trimiterea acestuia Plenului Parlamentului pentru a fi adoptat în lectură finală.

Lista autorităților și organizațiilor semnatare poate fi accesată [aici](#)

Apelul este deschis pentru subsemnare!

Persoana de contact:

Irina Corobcenco

Asociația Promo-LEX

E-mail: irina.corobcenco@promolex.md

[1] Pe data de [22 octombrie 2019](#) și pe data de [5 martie 2020](#) au fost organizate consultări publice pe marginea proiectului de lege nr. 301/2016.

[2] CPPEDAE, [Discriminarea în Republica Moldova](#), anul 2020 și [Studiu](#) privind percepțiile și atitudinile față de egalitate în Republica Moldova, anul 2018

[3] Asociația Promo-LEX, Raport "Discursul de ură și instigare la discriminare în spațiul public și în mass-media din Republica Moldova", anul [2018](#), anul [2019/1](#), anul [2019/2](#), anul [2020](#) și anul [2021](#).

Turul II al alegerilor locale noi din mun. Bălți – antirecord al prezenței la vot

Misiunea de Observare Promo-LEX prezintă principalele constatări cu privire la desfășurarea turului II al alegerilor locale noi din municipiul Bălți, care a avut loc la 19 decembrie 2021. Informațiile cu privire la deschiderea secțiilor de votare (SV), votarea pe parcursul zilei alegerilor și închiderea SV au fost raportate de patru echipe mobile a câte doi observatori, care au monitorizat toate cele 60 secții de votare (SV) constituite.

În turul doi al alegerilor locale se consideră ales candidatul care a obținut cel mai mare număr de voturi (art. 145, alin. 3 Cod Electoral), indiferent de numărul alegătorilor care au participat la vot. Astfel, remarcăm că, doar 9,98% (10218) dintre alegători s-au prezentat la urne, ceea ce pare a fi cea mai scăzută prezență la vot din istoria alegerilor din Republica Moldova.

Potrivit observatorilor Promo-LEX, secțiile de votare monitorizate s-au deschis și s-au închis regulamentar. Numărarea voturilor de către organele electorale a fost, în

general, rapidă și calmă. Totuși, în una (SV 045) din cele opt secții monitorizate, un observator, care potrivit președintelui BESV ar fi fost de la „Centrul pentru Investigații Juridice și Apărarea Drepturilor Omului”, s-a implicat în procesul de numărare, fiind necesară intervenția poliției pentru a calma spiritele. De asemenea, în SV 045 potrivit observatorului Promo-LEX, procedurile de votare și numărare a voturilor nu s-au desfășurat cu respectarea măsurilor de protecție COVID-19. Într-un alt caz (SV 051) membrii BESV nu au întocmit inițial formularul special de numărare a rezultatelor votării, după care procesul verbal.

Numărarea în paralel a voturilor efectuată de către MO Promo-LEX confirmă rezultatele preliminare anunțate de Comisia Electorală Centrală (CEC). Din numărul total de 60 de procese verbale (PV) colectate, 8 au fost obținute direct de la birourile electorale ale secțiilor de votare (BESV) observate, iar alte 52 PV au fost colectate în procesul depunerii acestora de către președinții BESV la Consiliul electoral de circumscripție electorală (CECE). Totodată, remarcăm numărul mare de buletine de vot care au fost declarate nevalabile – 1786 (17.53%).

N.	Localitate	Candidați	Rezultate preliminare CEC	Rezultate preliminare Promo-LEX
1.	Mun. Bălți	Grigorișin Nicolai (candidat independent)	7148 (84,77%)	7148 (84,77%)
2.		Chirilciuc Nicolae (Partidul „Patrioții Moldovei”)	1284 (15,23%)	1284 (15,23%)

În concluzie, reiterăm necesitatea clarificării prevederilor din Codul Electoral cu privire la organizarea turului II de scrutin. Reamintim că, turul II al alegerilor locale noi din 19 decembrie 2021 desfășurate în mun. Bălți a avut loc în contextul în care, anterior Comisia Electorală Centrală a decis suspendarea scrutinului preconizat pentru data de 5 decembrie 2021. Această hotărâre a fost luată având în vedere anularea înregistrării unui concurent electoral care a admis

încălcarea prevederilor legale privind regulile de finanțare a campaniei electorale.

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de observare a alegerilor locale noi din 21 noiembrie (5/19 decembrie) 2021 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”. Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor.

Pentru mai multe informații, contactați:

Elena Răileanu-Seremac,
Comunicatoare a Asociației Promo-LEX
GSM: 069895515
e-mail: elena.seremac@promolex.md

**Comitetul de Miniștri al CoE
a atenționat din nou
Federația Rusă pentru
neexecutarea Hotărârii în
cauza Catan și alții**

[coe.int](https://www.coe.int)

La ultima sa examinare din iunie 2021 (a 1406-a reuniune) (DH), Comitetul l-a invitat, printre altele, pe Secretarul General al Consiliului Europei să se adreseze Ministrului Afacerilor Externe al Federației Ruse, pentru a sublinia atât importanța fundamentală a dreptului la educație, cât și obligația necondiționată de a respecta hotărârile Curții, inclusiv prin plata satisfacției echitabile acordate reclamantilor în hotărârile referitoare la aceste cauze. De asemenea, Comitetul a hotărât că, în cazul în care nu s-au realizat progrese concrete în ceea ce privește măsurile de executare până la data următoarei examinări a Comitetului, va lua în considerare toate mijloacele adecvate de care dispune pentru a asigura executarea hotărârilor din această hotărâre.

La 30 septembrie 2021, autoritățile ruse au răspuns printr-o scrisoare precum că aplicarea de către Curte a doctrinei „controlului efectiv” în hotărârea Catan, implicând responsabilitatea internațională a Rusiei pentru acte care nu au fost comise sau controlate de aceasta, a fost viciată din punct de vedere juridic. Totodată acționarea pe teritoriul altui stat suveran, ar fi contrar principiilor dreptului

internațional.

Promo-LEX a informat Comitetul despre lipsa oricărui progres în procesul de executare, [solicitând](#) întreprinderea unor acțiuni clare în vederea atenționării Federației Ruse cu privire la consecințele ne-executării unei hotărâri irevocabile, inclusiv și prin excluderea Federației Ruse din Consiliul Europei. Asociația a reiterat faptul că pe parcursul anilor Federația Rusă a continuat să suporte din punct de vedere politic, economic și militar regimul din stânga Nistrului.

În cadrul ședinței nr. 1419 (30 Noiembrie – 2 Decembrie 2021), Delegații au invitat Comitetul să utilizeze măsuri suplimentare pe care le are la dispoziție, cum ar fi să programeze examinarea acestui grup la fiecare dintre reuniunile sale obișnuite și ale DH și să invite președintele să scrie o scrisoare Ministerului Justiției al Federației Ruse.

Delegații au susținut că Federația Rusă are o obligație conform dreptului internațional de a respecta hotărârile Curții și de a le pune în aplicare. Însă, comisia a deplâns în repetate rânduri, în cei nouă ani de când hotărârea Catan și alții a fost pronunțată de Marea Cameră, că autoritățile ruse nu au furnizat nicio informație cu privire la măsurile concrete pe care le-a luat sau preconizează să ia în acest sens. Din această perspectivă Comitetul ar putea lua în considerare instruirea Secretariatului să efectueze o analiză a domeniului de aplicare a obligațiilor legale care decurg din raționamentul Curții în aceste cauze. În plus, Secretariatul ar putea fi instruit să furnizeze Comitetului o evaluare, din informațiile disponibile publicului și pe baza expertizei Consiliului Europei, a circumstanțelor actuale ale școlilor cu grafie latină din regiunea transnistreană. Această analiză și evaluare ar putea apoi să constituie baza pentru o examinare și o decizie detaliată de către Comitet la următoarea sa examinare, stabilind măsurile așteptate de la Federația Rusă

pentru a pune în aplicare hotărârile.

Următoarea ședința în cauza grupului de cauze Catan împotriva Federației Ruse este stabilită pentru martie 2022.

Constatări și recomandări Promo-LEX în contextul monitorizării achizițiilor publice aferente Strategiei de Dezvoltare a Poliției

În contextul implementării Strategiei de Dezvoltare a Poliției, Asociația Promo-LEX a efectuat monitorizarea și evaluarea achizițiilor publice realizate de Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției în perioada 2016-2020. Scopul misiunii de evaluare constă în a oferi o imagine obiectivă privind legalitatea, transparența, eficiența și eficacitatea achizițiilor de bunuri, servicii și lucrări raportate la obiectivele din Strategie. În baza principalelor constatări experții au elaborat un [Raport](#), publicat la 13 decembrie 2021.

Potrivit prevederilor acordului semnat în decembrie 2016 între Guvern și Comisia Europeană, Republica Moldova urma să beneficieze de suport pentru reforma Poliției în valoare de 57 mil. de euro. De menționat că, în perioada supusă

monitorizării suma alocațiilor bugetare din componenta suport pentru reforma Poliției a constituit 593,1 mil. de lei. Mijloacele financiare au fost gestionate de patru instituții: Inspectoratul General al Poliției (IGP), Ministerul Afacerilor Interne (MAI), Centrul Integrat pentru Aplicarea Legii (CIPAL) și Academia „Ștefan cel Mare” a MAI.

În total, din contul suportului bugetar au fost finanțate peste 300 de contracte, valoarea medie a unui contract fiind de circa 2 mil. de lei. În ansamblu, mijloacele financiare au fost utilizate pe trei direcții principale:

- construcția și renovarea sectoarelor de poliție, a izolatoarelor de detenție provizorie și a edificiilor subdiviziunilor IGP (33% sau circa 194 mil. de lei);
- achiziționarea infrastructurii și a echipamentelor TETRA (29% sau circa 175 mil. de lei);
- asigurarea Poliției cu mijloace de transport și reutilizarea acestora (27% sau circa 161 mil. de lei).

Referindu-ne la repartizarea în cadrul instituțiilor, cele mai mari alocații din suportul bugetar, circa 86,5%, au revenit IGP (inclusiv subdiviziunilor acestuia), urmat de MAI (10%), Academia „Ștefan cel Mare” (3,3%) și CIPAL (circa 0,3%).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției a determinat majorarea semnificativă a volumului de achiziții efectuate pentru Poliție. Promo-LEX a constatat că insuficiența capacităților instituționale a generat provocări de timp și personal pentru IGP și MAI în inițierea și desfășurarea achizițiilor respective. Astfel, au fost identificate mai multe probleme în cadrul procedurilor de achiziții, printre care: nerespectarea principiului proporționalității în formularea cerințelor de calificare și selecție; carențe în elaborarea specificațiilor pentru bunuri, lucrări și servicii; admiterea conflictelor de interese; precum și o abordare ineficientă în formarea loturilor pentru achizițiile de bunuri. Totodată, a lipsit abordarea unică și eficientă în

stabilirea termenelor de executare a contractelor. Aspectele de transparență au fost ignorate în diferite etape ale procesului de achiziții.

În scopul consolidării managementului achizițiilor publice, experții Promo-LEX au formulat o serie de recomandări care pot fi găsite la finalul raportului.

Raportul de monitorizare și evaluare a achizițiilor publice îl găsiți [AICI](#).

Evaluarea achizițiilor publice aferente Strategie de Dezvoltare a Poliției a fost desfășurată în cadrul proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”, implementat de Asociația Promo-LEX în perioada 14 decembrie 2018 – 13 decembrie 2021, cu suportul financiar al Uniunii Europene și cofinanțat de către Fundația Est-Europeană din resursele acordate de Suedia.

Opiniile exprimate în rapoartele publice ale Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor. În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, va prevala varianta în limba română a raportului.

Pentru mai multe informații, contactați:

Elena Răileanu-Seremac,
Comunicatoare a Asociației Promo-LEX
e-mail: elena.seremac@promolex.md
GSM: 069895515

Cauza cetățenilor turci rămâne sub supravegherea avansată a Consiliului Europei

În perioada 30 noiembrie – 1 decembrie 2021, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a verificat măsurile pe care le-a întreprins Republica Moldova în vederea executării cauzei [Ozdil și alții](#). În această cauză, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că reținerea și „îndepărtarea” cetățenilor turci de pe teritoriul Moldovei a fost contrară art. 5 și art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Moldova a încălcat toate garanțiile legale oferite de dreptul internațional și național când a „îndepărtat” reclamantii.

La 12 octombrie 2021, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) și Asociația Promo-LEX [au transmis a treia lor comunicare](#) către Comitetul de Miniștri privind impactul măsurilor întreprinse de către autorități în vederea

executării cauzei date. Majoritatea recomandărilor organizațiilor au fost enunțate de către Comitetul de Miniștri.

Prin decizia sa, [Comitetul de Miniștri a solicitat](#) Guvernului Republicii Moldova următoarele:

- să explice care au fost raționamentele instanțelor de judecată la respingerea apelurile formulate de reclamanți și rudele reclamanților împotriva deciziei Biroului Migrație și Azil de a nu admite cererile lor de azil;
- să informeze dacă reclamanților li s-a adus la cunoștință motivele sumare pentru care au fost declarate persoane indezirabile, în conformitate cu regulile stabilite prin [hotărârea Curții Constituționale](#) din 13 noiembrie 2020;
- să obțină informații detaliate de la autoritățile turce despre situația actuală a reclamanților în Turcia, inclusiv cu privire la rezultatul procedurilor judiciare, vizitele familiilor lor și posibilitatea transferului lor în Republica Moldova (în baza Convenției Consiliului European privind transferul persoanelor condamnate);
- să depună eforturi serioase pentru investiga pe deplin și transparent, implicarea posibilă a oricărui actor public de nivel înalt la „îndepărtarea” reclamanților, dar și să explice dacă amenda aplicată ca sancțiune fostului șef al Serviciul de Informații și Securitate (SIS) are un caracter adecvat, precum și cu privire la rezultatul procedurii de apel contra acestuia;
- să fie executată hotărârea Curții Constituționale din 13 noiembrie 2020 prin care au fost declarate neconstituționale mai multe dispoziții legate de expulzarea străinilor din motive de securitate națională;
- să clarifice mecanismul parlamentar existent de

supraveghere a acțiunilor și competențelor SIS;

Următoarea sesiune de verificare a executării cauzei Ozdil și alții este preconizată în iunie 2022.

Pentru mai multe detalii:

Pentru mai multe detalii:

Vieru Vadim, Avocat, Director de Program

Goinic Daniel, Consilier juridic,

Asociația Promo-LEX,

Centrul de Resurse Juridice din

Moldova

Tel: 068017507;

Tel: 069389553

Email: vadim.vieru@promolex.md

Email: daniel.goinic@crjm.org

**Constatări finale ale
Asociației Promo-LEX privind
gradul de implementare a
reformei Poliției**

Asociația Promo-LEX a organizat, la 9 decembrie 2021, masa rotundă dedicată prezentării Raportului Final privind rezultatele monitorizării civice a Strategiei de Dezvoltare a Poliției. Evenimentul a avut loc în contextul finalizării Proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției”, implementat în perioada 14 decembrie 2018 – 13 decembrie 2021.

Raportul prezintă principalele realizări și restanțe înregistrate în procesul de monitorizare a implementării Strategiei de Dezvoltare a Poliției 2016 – 2020, precum și a Matricei de politici privind implementarea suportului bugetar pentru anii 2017 – 2020. Documentul conține o sinteză a constatărilor și recomandărilor formulate în cele 5 rapoarte semestriale/anuale elaborate anterior.

Potrivit experților Promo-LEX, cele mai multe angajamente asumate au fost realizate la începutul și sfârșitul implementării Strategiei. Referindu-ne la gradul de realizare a celor 5 obiective, precizăm că din totalul de 84 de activități planificate, 27 au fost realizate (32%), 31-

realizate parțial (37%) iar alte 15 au fost calificate drept restante(18%). În același timp, în cazul a 11 activități (13%) indicatorii de performanță au fost formulați într-o manieră generală, fapt care nu a permis măsurarea gradului de atingere a acestora.

Mai multe informații despre realizări și restante în implementarea reformei găsiți în infograficul de mai jos.

Printre factorii care au influențat implementarea Strategiei de Dezvoltare a Poliției evidențiem: modificarea de trei ori a componenței Guvernului, respectiv, cu trei miniștri ai Afacerilor Interne și patru șefi/șefi interimari ai Inspectoratului General al Poliției; fluctuația de personal, moratoriul instituit asupra funcțiilor vacante din cadrul IGP și MAI, dar și pandemia COVID-19 în ultimul an de implementare a reformei.

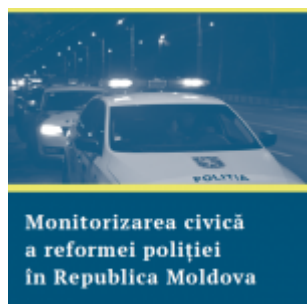
Cu toate acestea, potrivit Acordului de finanțare al Programului „Suport pentru reforma Poliției”, încheiat între

Comisia Europeană și Guvernul Republicii Moldova, încrederea cetățenilor în poliție a fost stabilit drept indicator de măsurare a impactului reformei. Astfel, în perioada de implementare a Strategiei s-a observat o tendință generală de creștere a încrederii cetățenilor în Poliție, de la 25,8% în aprilie 2016 la 40,9% în octombrie 2020 (conform [Barometrului Opiniei Publice](#)). Totuși, acest indicator are un caracter fluctuant, în iunie 2021 încrederea în Poliție diminuându-se până la 30,9%.

Pentru asigurarea sustenabilității rezultatelor obținute, dar și pentru a înlătura problemele din sistem încurajăm MAI, IGP și alte autorități publice relevante să asigure continuarea eforturilor de dezvoltare a poliției prin elaborarea și implementarea unor noi documente strategice. În acest sens, experții Promo-LEX au formulat o serie de recomandări care pot fi găsite la finalul raportului.

Înregistrarea VIDEO a evenimentului dedicat prezentării Raportului poate fi accesată [AICI](#).

[Raportul Final de monitorizare civică a reformei Poliției îl găsiți AICI.](#)

Raportul a fost elaborat de Asociația Promo-LEX în cadrul Proiectului „Monitorizarea civică a reformei Poliției în Republica Moldova”. Proiectul este susținut financiar de Uniunea Europeană și co-finanțat de către Ambasada SUA la Chișinău și de Fundația Est-Europeană din resursele acordate de Suedia.

Opiniile exprimate în rapoartele publice ale Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.

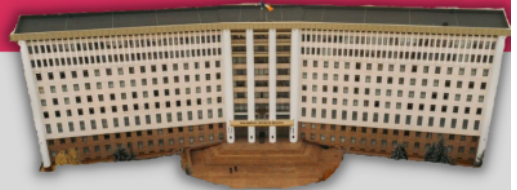
Pentru mai multe informații, contactați:

Elena Răileanu-Seremac, Comunicatoare a Asociației Promo-LEX;

APEL PUBLIC Organizațiile societății civile solicită Comisiei Juridice, Numiri și Imunități să definitiveze și să înainteze spre adoptare proiectul de lege nr. 301 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată

APEL PUBLIC

**Organizațiile societății civile solicită
Comisiei Juridice, Numiri și Imunități să definitiveze și să
înainteze spre adoptare proiectul de lege nr. 301 privind
reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată**

www.promolex.md

În data de 8 decembrie 2016, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat, în prima lectură, proiectul de lege nr. 301 ce reprezintă un set de amendamente legislative ale Codului penal și Codului contravențional, care are drept scop definirea clară a motivelor de prejudecată, ură și dispreț, revizuirea infracțiunilor de bază și a agravantelor care vizează faptele motivate de ură, prejudecată și dispreț. În aceeași ședință s-a decis că pentru a doua lectură se va comasa proiectului de lege nr. 277 din 20.06.2016 cu proiectul de lege nr. 301 din 01.07.2016, avînd în vedere că ambele proiecte conțin reglementări ce vizează modificarea și completarea mai multor articole din aceleași acte legislative (Cod penal, Cod Contravențional), proiectul de bază fiind nr. 301/2016.

Ulterior, acest proiect de lege, a fost supus în repetate rânduri consultărilor publice cu reprezentanții societății civile iar odată cu schimbările pe arena politică procesul legislativ revenea la etapa inițială și lipsind memoria instituțională asupra lucrărilor deja realizate.

Ultimele consultări au fost organizate în data de 5 martie 2020 de către Comisia Juridică, Numiri și Imunități, iar în

cadrul acestora reprezentanții societății civile precum și Consiliul pentru Prevenire și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității au reiterat asupra necesității includerii în varianta definitivată a proiectului de lege amendamentele propuse de către aceștia. În urma consultărilor publice, Comisia Juridică, Numiri și Imunități a stabilit ca în decurs de 10 zile să examineze amendamentele propuse și să definitiveze proiectul de lege pentru a-l transmite spre adoptare Plenului Parlamentului. În data de 6 martie 2020, în cadrul ședinței Plenului Parlamentului, Comisia Juridică, Numiri și Imunități a solicitat transferarea examinării proiectului de lege nr. 301 pentru o altă zi, pe motiv de necesitatea a examinării propunerilor înaintate de societatea civilă și definitivarea proiectului până la examinarea în lectura a doua.

În februarie 2021 CIN a desfășurat Campania "PUNCT PE URĂ! VOTAȚI 301" în cadrul căreia a expediat în adresa Comisiei Juridice, Numiri și Imunități a Parlamentului RM o petiție din numele societății civile, precum și peste 100 din partea cetățenilor prin care s-a solicitat a se indica motivul impasului și tergiversării definitivării și adoptării proiectului 301/2016 precum și s-a făcut apel la reluarea procesului legislativ pe acest proiect de lege, cu regret careva răspuns nu a primit.

S-a organizat și un flashmob în fața Parlamentului RM și drept urmare, un grup de deputați au propus includerea în agenda ședinței plenare a proiectului 301/2016, unde Președintele Comisiei Juridice Numiri și Imunități a declarat că în condiții de pandemie nu este o prioritate și că la moment proiectul nu este definitivat și asupra lui în că nu s-a făcut raportul pentru a fi înaintat pentru lectura a doua.

În acest sens, mai multe organizații ale societății civile reiterează importanța revenirii asupra procesului de definitivare a proiectului de lege nr. 301 prin acceptarea amendamentelor formulate de organizațiile neguvernamentale

pentru aplicarea cât mai eficientă a viitoarelor prevederi din Codul Penal și Codul Contravențional. Infracțiunile motivate de prejudecată reprezintă o încălcare gravă a drepturilor omului, fapt care necesită o reacție adecvată și acțiuni eficiente. Aceste fapte reprezintă o preocupare serioasă în lume, iar obiectivul abordării și combaterii adecvate a infracțiunilor cu motivație discriminatorie este asumat la nivel internațional, precum și la nivel național în multe țări care au adoptat politici strategice specifice.

Necesitatea prevenirii și combaterii acestor infracțiuni, de rând cu stabilirea unui cadru normativ eficient, educarea toleranței și nediscriminării în societate, dar și pregătirea profesională a personalului implicat în justiția penală trebuie să fie o prioritate în domeniul juridic.

Doar prin aplicarea eficientă a legislației referitoare la infracțiunile motivate de prejudecată se vor stimula și dezvolta valorile sociale ale egalității. Or condamnarea reală a cazurilor bazate pe prejudecăți va avea ca efect transmiterea unui mesaj clar despre netolerarea unor asemenea acte într-un stat de drept, în care demnitatea umană, drepturile și libertățile fundamentale reprezintă valori supreme.

În acest context, organizațiile semnatare,

SOLICITĂ:

Definitivarea proiectului de lege nr. 301/2016 privind reglementarea infracțiunilor motivate de prejudecată de către Comisia Juridică, Numiri și Imunități, luând în considerare recomandările făcute pe marginea acestuia de organizațiile naționale în cadrul consultărilor publice din martie 2020 și a organizațiilor internaționale.

Introducerea pe agenda parlamentară și adoptarea în a doua lectură a proiectului de lege nr. 301 de Parlamentul Republicii Moldova.

Organizații semnatare:

Coaliția pentru Incluziune și Nediscriminare
AO Institutul pentru Drepturile Omului (IDOM)
AO Centrul de Informații „GENDERDOC-M”
AO Centrul de Resurse Juridice (CRJM)
AO Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)
Asociația Promo-LEX
Ana Furtună
AO Uniunea Organizațiilor Invalizilor din RM
AO Asociația de Reabilitare a Invalizilor din RM
AO Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)
AO Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități
(CDPD)
Asociația Națională a Mediatorilor Comunitari din R.M
Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități (AOPD)
A.O. Keystone Moldova
A.O. Inițiativa Pozitivă
Centrul pentru Drepturile Romilor

***Apelul este deschis pentru subsemnare! E-mail:
secretariat.cin@gmail.com***

**Promo-LEX a facut apel către
Statele membre ale
Consiliului ONU pentru
Drepturile Omului să**

formuleze recomandări Republicii Moldova pentru îmbunătățirea situației drepturilor omului

Astăzi, 7 decembrie 2021, reprezentantul Asociației Promo-LEX Vadim Vieru, a participat la Pre-sesiunea pentru cel de-al treilea ciclu al Revizuirii Periodice Universale (Pre-sesiunea EPU) organizată de UPR-Info pentru informarea reprezentanților Misiunilor Permanente ale Statelor membre ale ONU în Geneva despre principalele preocupări legate de drepturile omului în Republica Moldova.

În legătură cu situația epidemiologică la nivel global, anul acesta Pre-sesiunea s-a desfășurat în format online.

Pre-sesiunile EPU sunt organizate de [UPR-Info](#) și oferă o posibilitate unică societății civile, instituțiilor naționale pentru drepturile omului, de a se întâlni cu reprezentanții Misiunilor Permanente ale Statelor membre ale ONU în Geneva, pentru a le prezenta situația privind drepturile omului în Republica Moldova și pentru a le sugera recomandări în cadrul ciclului III al Evaluării Periodice Universale.

Printr-o adresare video, Promo-LEX a făcut un apel către Statele membre ale Consiliului ONU pentru Drepturile Omului să

sustină promovarea drepturilor omului în Republica Moldova și să formuleze recomandările sugerate de societatea civilă în cadrul celui de-al treilea ciclu al Revizuirii Periodice Universale (EPU) a Republicii Moldova, care va avea loc pe 28 ianuarie 2022.

În cadrul acestei întâlniri virtuale cu reprezentanții Misiunilor Permanente ale Statelor membre ale ONU în Geneva, reprezentantul Asociației Promo-LEX, Vadim Vieru a adus în vizorul Statelor Membre *cele mai importante probleme sistemice* din domeniul drepturilor omului în Republica Moldova și a îndemnat Statele membre ONU să recomande Republicii Moldova în cadrul celui de-al treilea ciclu al Revizuirii Periodice Universale (EPU), printre altele:

Tortură și rele tratamente

- să urmeze recomandările Comitetului ONU împotriva Torturii și Recomandările făcute în cadrul EPU de a elabora o politică publică care să asigure transferul serviciilor medicale din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor în subordinea Ministerului Sănătății.
- să reducă suprapopularea penitenciarelor, în special prin aplicarea mai largă a măsurilor neprivative de libertate ca alternativă la detenție, conform Regulilor standard minime ale Națiunilor Unite pentru măsurile neprivative de libertate (Regulile de la Tokyo).

Drepturile omului în regiunea transnistreană

- să ia măsuri concrete pentru a facilita accesul necondiționat al mecanismelor naționale și internaționale de monitorizare a drepturilor omului în regiunea transnistreană.

Legi și politici în domeniul drogurilor

- să modifice legile, regulamentele și politicile, astfel

încât acestea să ofere în mod explicit posibilitatea aplicării tratamentului dependenței de droguri ca alternativă la pedeapsa pentru infracțiunile legate de utilizarea drogurilor.

- să dezvolte servicii medicale și sociale integrate pentru consumatorii de droguri aflați sub acuzare.

Discursul de ură și instigare la discriminare

- să îndemne Republica Moldova să finalizeze și să adopte proiectul de lege nr.301/2016 privind infracțiunile motivate de prejudecată și să elaboreze mecanisme de monitorizare și colectare a datelor dezagregate privind discursul instigator la ură și infracțiunile motivate de prejudecată.

Violență domestică

- să îndemne Republica Moldova să modifice Codul Penal și Codul Contravențional în vederea înăsprirea sancțiunilor aplicate în cazurile de violență în familie, în conformitate cu standardele internaționale.

În contextul promovării recomandărilor, anterior desfășurării acestui eveniment, Asociația Promo-LEX a informat 56 de Misiuni Permanente ale Statelor membre ale ONU în Geneva despre nivelul de implementare a recomandărilor primite de Republica Moldova în ciclul II al EPU. Pentru informare, au fost expediate:

- Rapoartele de evaluare a situației drepturilor omului în Republica Moldova elaborate în parteneriat cu alte organizații ale societății civile naționale și internaționale. A se vedea [aici](#)
- Fișe informative elaborate de Asociația Promo-LEX în baza acestora rapoarte. A se vedea [aici](#)
- Adresarea video în [engleză](#).

Mai multe informații despre rapoartele expediate de Asociația Promo-LEX împreună cu partenerii săi în cadrul ciclului III de Evaluare Periodică Universală a Republicii Moldova, găsiți [aici](#).

Mai multe informații despre rezultatele ciclului II de Evaluare Periodică Universală a Republicii Moldova, găsiți [aici](#).

Ce este EPU?

[Evaluarea Periodică Universală](#) (EPU) este un mecanism al Consiliului Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului cu ajutorul căruia este evaluată, o dată la 5 ani, îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor statelor membre ONU, în domeniul drepturilor omului. În rezultatul acestui proces, Statele supuse revizuirii, primesc recomandări pentru îmbunătățirea situației drepturilor omului la nivel național.

Republica Moldova a fost evaluată pentru prima dată în 2011. La prima evaluare în cadrul EPU (2011) Moldova a primit – **123 de recomandări**.

La a doua evaluare în cadrul EPU (2016) Moldova a primit – **218 recomandări**.

Al treilea ciclu de Evaluare Periodică Universală a Republicii Moldova, va avea loc la 28 ianuarie 2022, Geneva.

**Impunitatea, Tortura,
Răpirlile sau „vânătoarea de**

Extremism” sunt aspectele care au marcat anul 2021 în stânga Nistrului

Asociația Promo-LEX a lansat Raportul anual – „Drepturile Omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova”. Retrospectiva anului 2021. Documentul include analiza acțiunilor și inacțiunilor subiecților relevanți, dar și constatări privind situația drepturilor omului în 2021.

Context: situația drepturilor omului în regiunea transnistreană a RM nu a înregistrat progrese și rămâne una dintre restanțele autorităților constituționale. Cele mai grave probleme identificate pentru 2021 sunt: impunitatea totală pentru fapte care afectează grav drepturile omului, instalarea unor noi posturi de control, interdicții de acces în regiune, lipsa accesului la deținuți, decese în condiții dubioase, limitarea libertăților fundamentale (libera exprimare sau asociere), lipsa remediilor efective, etc.

Federația Rusă rămâne responsabilă pentru situația drepturilor omului în acest teritoriu al RM, deoarece influențează administrația de facto de la Tiraspol, pe care a continuat să o susțină politic, economic și militar.

Aceste fenomene au un caracter sistemic, pentru că durează în timp, iar autoritățile constituționale nu le-au discutat suficient și nu s-au implicat eficient în soluționarea lor definitivă.

Impunitatea: Acțiunile numeroaselor persoane ale căror nume figurează în Hotărârile CtEDO rămân fără atenția cuvenită din partea structurilor competente de investigare. În cca. 30 de ani avem numai un caz de condamnare a persoanei vinovate.

Tortura: Persoanele private de libertate în regiunea transnistreană, sunt deținute în condiții inumane, Situația s-a înrăutățit considerabil din cauza pandemiei COVID-19. Rata de încarcerare rămâne cea mai mare din Europa, depășind de cca 4 ori media europeană.

Răpирile, "Dosarul Glijin:" Situația lui Adrian Glijin rămâne incertă. Timp de peste un an de zile, rudele nu comunică cu acesta, nu cunosc absolut nimic despre dosar, starea sănătății sau perspectivele de

eliberare.

(Ne)libertatea de exprimare:" Ca și în anii precedenți, administrația de facto a continuat lupta cu persoanele care au avut curaj să critice regimul. Opiniile critice la adresa liderului, împotriva misiunii de pacificare sau a GOTR s-au transformat în cauze penale.

(Ne)libera circulație: Deși preținsele posturi sanitare au fost ridicate în aprilie 2021, ulterior au fost înregistrate cazuri de reinstalare a unor posturi similare în perimetrul Zonei de Securitate.

Controlul asupra societății civile funcționează: Clubului 19 – platforma civică din orașul Tiraspol unde locuitorii regiunii aveau posibilitatea să abordeze teme actuale, inclusiv politice și-a sistat activitatea. Decizia este explicată de organizatori pe de-o parte prin lipsa de personal, iar pe de altă parte prin climatul general de persecutare a activiștilor civici, a jurnaliștilor, a activiștilor politici, dar și a ONG-urilor locale.

Denigrarea apărătorilor drepturilor omului: Din anul 2015, Asociația Promo-LEX nu are acces efectiv în stânga Nistrului. Pe lângă lipsa de acces, a fost inițiată o nouă campanie de denigrare a Asociației, dar și a membrilor acesteia. Astfel, în august 2021 a fost creată o pagină de Facebook și un canal de Telegram în care se publică zilnic informații false, texte manipulatorii și denigratoare în adresa Asociației.

Recomandări Promo-LEX:

- Implicarea activă și reacționarea eficientă și promptă în soluționarea tuturor cazurilor de încălcare gravă a drepturilor omului;
- Promovarea necesității accesului necondiționat pentru instituțiile de monitorizare ale drepturilor omului pe teritoriul aflat sub controlul regimului de facto de la Tiraspol;
- Promovarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în cauzele transnistrene și luarea tuturor măsurilor necesare în scopul neadmiterii pe viitor a aceluiași abuzuri;
- Revenirea la procedurile de sancționare a persoanelor responsabile de încălcarea drepturilor omului în regiunea transnistreană, inclusiv mecanismele și listele

UE;

Raportul poate fi accesat [aici](#)